

Số : 3718 / KH-SYT

Cần Thơ, ngày 26 tháng 12 năm 2017

KẾ HOẠCH
Thực hiện Đề án tăng cường kiểm soát kê đơn thuốc
và bán thuốc kê đơn giai đoạn 2017 – 2020

Thực hiện Quyết định số 4041/QĐ-BYT ngày 07 tháng 9 năm 2017 của Bộ Y tế về việc Phê duyệt Đề án tăng cường kiểm soát kê đơn thuốc và bán thuốc kê đơn giai đoạn từ 2017 – 2020;

Căn cứ Quyết định số 4448/QĐ-BYT ngày 03 tháng 10 năm 2017 của Bộ Y tế về việc ban hành Kế hoạch triển khai Đề án tăng cường kiểm soát kê đơn thuốc và bán thuốc kê đơn giai đoạn từ 2017 – 2020 theo Quyết định số 4041/QĐ-BYT ngày 07/9/2017 của Bộ trưởng Bộ Y tế;

Căn cứ công văn 6269/BYT-QLD ngày 02 tháng 11 năm 2017 của Bộ Y tế về việc xây dựng Kế hoạch & triển khai thực hiện Đề án tăng cường kiểm soát kê đơn và bán thuốc kê đơn giai đoạn 2017 – 2020;

Căn cứ công văn 3602/UBND-KGVX ngày 18 tháng 9 năm 2017 của Ủy ban nhân dân thành phố Cần Thơ về việc xây dựng Kế hoạch thực hiện theo Quyết định 4041/QĐ-BYT;

Sở Y tế thành phố Cần Thơ xây dựng Kế hoạch thực hiện Đề án cụ thể như sau:

I. Mục tiêu

1. Mục tiêu chung

Nâng cao nhận thức của cộng đồng về việc sử dụng thuốc an toàn, hợp lý và nâng cao trách nhiệm của cán bộ y tế đặc biệt là người kê đơn và bán lẻ thuốc trong việc thực hiện quy định của pháp luật về kê đơn và bán thuốc kê đơn mà trọng tâm là kháng sinh, nhằm giảm tình trạng kháng kháng sinh, lạm dụng thuốc, sử dụng thuốc không hợp lý trên địa bàn thành phố Cần Thơ

2. Mục tiêu cụ thể

2.1. Mục tiêu 1: rà soát, việc thực hiện các quy định của pháp luật liên quan về kê đơn thuốc và bán thuốc kê đơn các cơ sở khám chữa bệnh và kinh doanh về dược trên địa bàn.

2.2. Mục tiêu 2: tuân thủ việc thực hiện đúng quy định của pháp luật về kê đơn thuốc trong điều trị ngoại trú:

- Phần đầu đến năm 2020, đạt 100% kê đơn thuốc đủ nội dung theo quy định của Bộ Y tế về kê đơn trong điều trị ngoại trú đối với cơ sở khám, chữa

bệnh công lập, bệnh viện tư nhân và đạt 80% đối với cơ sở khám, chữa bệnh tư nhân khác trên địa bàn.

- Đến năm 2020, kê đơn thuốc tuân thủ hướng dẫn của Bộ Y tế về quản lý và sử dụng kháng sinh trong các bệnh lý nhiễm trùng đạt 90% đối với cơ sở khám, chữa bệnh công lập, bệnh viện tư nhân và 70% đối với cơ sở khám, chữa bệnh tư nhân khác trên địa bàn.

2.3. Mục tiêu 3: thực hiện bán thuốc kháng sinh phải có đơn thuốc:

Đến năm 2020, đạt 100% bán thuốc kháng sinh phải có đơn thuốc tại quầy thuốc và các nhà thuốc.

II. Nội dung thực hiện

1. Nội dung

Tăng cường kiểm soát kê đơn thuốc trong điều trị ngoại trú và bán thuốc kê đơn. Trong đó tập trung kiểm soát kê đơn kháng sinh và bán thuốc kháng sinh trên địa bàn thành phố Cần Thơ.

2. Thời gian và địa bàn triển khai

- Giai đoạn 1: Từ năm 2017 - 2018

Sở Y tế (Phòng Nghiệp vụ Dược) phối hợp với Phòng Y tế quận Ninh Kiều, các cơ sở khám chữa bệnh và kinh doanh dược, áp dụng công nghệ thông tin vào hoạt động quản lý, triển khai thực hiện bộ công cụ khảo sát, kiểm tra kê đơn và bán thuốc kê đơn tại quận Ninh Kiều thành phố Cần Thơ.

Hướng dẫn và khuyến khích việc kiểm soát hoạt động bán lẻ thông qua phần mềm quản lý tại cơ sở.

- Giai đoạn 2: Từ năm 2018 - 2020

Mở rộng kế hoạch tăng cường kiểm soát kê đơn và bán thuốc kê đơn ở các quận, huyện còn lại trong toàn thành phố.

- Sở Y tế, Phòng Y tế quận huyện phối hợp với Trung tâm y tế, các Bệnh viện quận, huyện trên địa bàn triển khai và thực hiện cho các cơ sở khám chữa bệnh và kinh doanh dược, áp dụng bộ công cụ khảo sát, kiểm tra về kê đơn thuốc và bán thuốc kê đơn của Bộ Y tế. Áp dụng rộng rãi công nghệ thông tin vào kiểm tra, giám sát bán lẻ thuốc.

III. Đối tượng và cỡ mẫu thực hiện kế hoạch:

1. Đối tượng

1.1. Nhà thuốc, quầy thuốc: Nhà thuốc, quầy thuốc trong và ngoài khuôn viên cơ sở khám bệnh, chữa bệnh.

1.2. Cơ sở khám, chữa bệnh: Công lập và tư nhân, phòng khám đa khoa tư nhân; phòng khám chuyên khoa nội tổng hợp; chuyên khoa nhi, chuyên khoa tai mũi họng.

1.3. Người bán lẻ thuốc và người kê đơn thuốc.

1.4. Người mua thuốc tại quầy thuốc, nhà thuốc.

1.5. Người khám bệnh tại các cơ sở khám, chữa bệnh.

2. Tiêu chí chọn mẫu

2.1. Nhà thuốc/quầy thuốc: Các cơ sở được cấp giấy chứng nhận đủ ĐKKD được còn hiệu lực và đạt GPP.

2.2. Người bán thuốc: Người chịu trách nhiệm chuyên môn về dược tại cơ sở hoặc người trực tiếp giao dịch với khách hàng.

2.3. Người mua thuốc tại nhà thuốc/quầy thuốc: Người vừa mua thuốc tại nhà thuốc/quầy thuốc, độ tuổi từ 18 tuổi trở lên, tâm lý bình thường, đồng ý tham gia phỏng vấn.

2.4. Cơ sở khám bệnh, chữa bệnh:

- Bệnh viện đa khoa công lập trên địa bàn quận Ninh Kiều,
- Bệnh viện chuyên khoa Nhi trên địa bàn quận Ninh Kiều
- Bệnh viện tư nhân trên địa bàn quận Ninh Kiều.

2.5. Đơn thuốc: Đơn thuốc điều trị ngoại trú có kê kháng sinh.

3 Cỡ mẫu

- Toàn bộ các nhà thuốc trong khuôn viên các cơ sở khám, chữa bệnh trên địa bàn quận Ninh Kiều, kể cả nhà thuốc bệnh viện

+ Toàn bộ người bán thuốc của các cơ sở bán lẻ thuốc tại thời điểm khảo sát (tối thiểu 01 người/01 cơ sở): 300 người.

+ 30 người mua thuốc tại các nhà thuốc ngoài khuôn viên cơ sở khám chữa bệnh.

- 30 người kê đơn thuốc tại các cơ sở khám chữa bệnh. Trong đó:

- + 05 người kê đơn thuốc tại bệnh viện Đa khoa thành phố,
- + 05 người kê đơn thuốc tại bệnh viện Nhi đồng,
- + 05 người kê đơn thuốc tại bệnh viện Quốc tế Phương Châu,
- + 15 người kê đơn thuốc tại các phòng khám đa khoa, chuyên khoa.

- Đơn thuốc:

+ Bệnh viện đa khoa thành phố Cần Thơ: khảo sát 200 đơn thuốc có kê kháng sinh,

+ Bệnh viện chuyên khoa Nhi: khảo sát 100 đơn thuốc có kê kháng sinh,

+ Bệnh viện Quốc tế Phương Châu: khảo sát 100 đơn thuốc có kê kháng sinh,

+ Toàn bộ phòng khám đa khoa tư nhân: khảo sát 100 đơn thuốc có kê kháng sinh/phòng khám.

+ Toàn bộ phòng khám chuyên khoa nội tổng hợp, nhi, tai mũi họng: khảo sát 30 đơn thuốc có kê kháng sinh/phòng khám.

IV. Giải pháp thực hiện:

A/ Giai đoạn 1 triển khai tại quận Ninh Kiều thành phố Cần Thơ

1. Xây dựng bộ công cụ khảo sát, kiểm tra về kê đơn thuốc và bán thuốc kê đơn; tập huấn cán bộ tham gia thực hiện khảo sát: tháng 10–12/2017

- Thiết kế Phiếu khảo sát nhận thức của người kê đơn thuốc về các quy định của pháp luật liên quan đến kê đơn thuốc.

- Thiết kế Phiếu khảo sát nhận thức của người bán lẻ thuốc về quy định của pháp luật liên quan đến bán thuốc kê đơn.

- Thiết kế Phiếu khảo sát nhận thức của người mua thuốc tại các nhà thuốc/quầy thuốc ngoài khuôn viên cơ sở khám bệnh, chữa bệnh về việc khám bệnh, mua và sử dụng thuốc.

- Biên bản kiểm tra đánh giá hoạt động kê đơn thuốc ngoại trú tại cơ sở khám, chữa bệnh.

- Biên bản kiểm tra đánh giá hoạt động bán thuốc kê đơn tại các cơ sở bán lẻ thuốc.

2. Đánh giá thực trạng về hoạt động kê đơn thuốc và bán thuốc kê đơn trước khi can thiệp: tháng 01 - 03/2018

2.1 Đối với cơ sở khám, chữa bệnh

- Khảo sát nhận thức của người kê đơn thuốc về các quy định pháp luật liên quan đến kê đơn thuốc.

- Kiểm tra đánh giá hoạt động kê đơn thuốc ngoại trú tại các cơ sở khám, chữa bệnh.

2.2 Đối với nhà thuốc/quầy thuốc

- Khảo sát nhận thức của người mua thuốc về việc mua thuốc và sử dụng thuốc.

- Khảo sát nhận thức của người bán lẻ thuốc về quy định của pháp luật liên quan đến bán thuốc kê đơn.

- Kiểm tra đánh giá hoạt động bán thuốc kê đơn tại các nhà thuốc/quầy thuốc.

3. Tiến hành can thiệp: tháng 04- 9/2018

3.1. Giải pháp tập huấn, đào tạo

- Tập huấn cho người kê đơn:

+ Các văn bản quy phạm pháp luật và các quy định liên quan đến việc kê đơn thuốc,

- + Tập huấn về sử dụng kháng sinh.
- Tập huấn cho người bán lẻ:
  - + Các văn bản quy phạm pháp luật và các quy định liên quan đến việc bán thuốc kê đơn,
  - + Việc cần thiết thuyết phục bệnh nhân mua thuốc phải mua đủ đơn thuốc, dùng đủ liều và tuân thủ dùng đủ liều điều trị, đặc biệt là kháng sinh.

3.2. Giải pháp thông tin truyền thông

- Kết hợp với Trung tâm truyền thông giáo dục sức khỏe, Hội dược học, Đài phát thanh truyền hình tuyên truyền, phổ biến, giáo dục nâng cao nhận thức của người dân về việc sử dụng thuốc an toàn, hợp lý, trọng tâm là kháng sinh và kháng thuốc kháng sinh.
- Tổ chức truyền thông cho cộng đồng về tác hại của việc tự ý sử dụng thuốc kê đơn, việc sử dụng kháng sinh không hợp lý, hậu quả của kháng kháng sinh; và các lợi ích mang lại khi khám bệnh tại các cơ sở khám chữa bệnh cho cộng đồng.
- Hình thức: Truyền thông trên các phương tiện thông tin đại chúng, phóng sự, tin tức, tờ rơi, tờ bướm tại các đơn vị.

4. Kiểm tra đánh giá kết quả thực hiện Kế hoạch sau khi có giải pháp can thiệp: tháng 06 - 09/2018

4.1. Đối với cơ sở khám, chữa bệnh

- Khảo sát nhận thức của người kê đơn thuốc về các qui định của pháp luật liên quan đến kê đơn thuốc,
- Kiểm tra đánh giá hoạt động kê đơn thuốc ngoại trú tại cơ sở khám, chữa bệnh.

4.2. Đối với nhà thuốc

- Khảo sát nhận thức của người mua thuốc về việc mua thuốc và sử dụng thuốc,
- Khảo sát nhận thức của người bán lẻ thuốc về qui định của pháp luật liên quan đến bán thuốc kê đơn.
- Kiểm tra đánh giá hoạt động bán thuốc kê đơn tại các nhà thuốc.

*** Nguyên tắc chung xử lý sau kiểm tra:**

- Vi phạm qui định về kê đơn thuốc và bán thuốc kê đơn của các cơ sở trước khi có giải pháp can thiệp: áp dụng hình thức nhắc nhở,
- Vi phạm qui định về kê đơn thuốc và bán thuốc kê đơn của các cơ sở sau khi có giải pháp can thiệp kiểm tra lần 1: áp dụng hình thức phạt tiền ở mức độ cao nhất theo qui định tại văn bản qui phạm pháp luật về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực y tế,

- Vi phạm qui định về kê đơn thuốc và bán thuốc kê đơn của các cơ sở sau khi có giải pháp can thiệp kiểm tra lần 2 trở đi: ngoài việc áp dụng hình thức phạt tiền ở mức độ cao nhất, cơ sở có các vi phạm khác trong việc thực hiện qui định của pháp luật trong hoạt động kê đơn thuốc và bán thuốc kê đơn sẽ bị áp dụng mức phạt cao nhất đối với các hành vi vi phạm khác.

5. Tổng kết đánh giá kết quả thực hiện Kế hoạch: tháng 12/2018

B/. Giai đoạn 2 triển khai các Quận huyện còn lại : Năm 2019-2020

V. Nghiên cứu và đánh giá kết quả thực hiện Kế hoạch :

- Triển khai thực hiện đề tài nghiên cứu khoa học cấp Ngành về đánh giá kết quả thực hiện kế hoạch tăng cường kiểm soát kê đơn thuốc và bán thuốc kê đơn (đặc biệt là thuốc kháng sinh)

- Đề xuất mô hình, phương thức phù hợp đối với hoạt động kiểm soát kê đơn thuốc và bán thuốc kê đơn triển khai trong toàn thành phố Cần Thơ.

VI. Kinh phí thực hiện kế hoạch:

1. Kinh phí thực hiện

- Xây dựng đề cương nghiên cứu: 1.000.000 đồng
  - Chi phí hỗ trợ mẫu, phiếu điều tra: 1.700.000 đồng
  - Chi phí khảo sát thu thập, điều tra trước can thiệp: 66.100.000 đồng
  - Chi phí tập huấn triển khai can thiệp: 60.000.000 đồng.
    - + Kinh phí truyền thông: 20.000.000 đồng.
    - + Kinh phí tập huấn: 40.000.000 đồng.
  - Chi phí khảo sát thu thập, điều tra trước can thiệp: 66.100.000 đồng
- Tổng kinh phí cho giai đoạn 2017-2019: 194.900.000 đồng.

(Kèm theo phụ lục dự toán kinh phí)

2. Nguồn kinh phí : Ngân sách nhà nước, nguồn WHO và các nguồn kinh phí hợp pháp khác.

VII. Tổ chức thực hiện kế hoạch:

- Thời gian xây dựng Kế hoạch được thực hiện từ tháng 11/2017.
- Thời gian triển khai thực hiện Kế hoạch: ngay sau khi được phê duyệt.

1. Thành lập ban chỉ đạo thực hiện kế hoạch

- Trưởng ban: Giám đốc Sở Y tế
- Các phó ban: Phó Giám đốc Sở Y tế
- Thư ký: Trưởng Phòng Nghiệp vụ Dược
- Các thành viên là lãnh đạo các phòng chức năng Sở Y tế, BGD bệnh viện, Trưởng phòng Y tế và lãnh đạo các khoa/phòng có liên quan.

2. Phân công trách nhiệm thực hiện

2.1 Phòng Quản lý Dược

- Đơn vị thường trực giúp Trưởng ban chỉ đạo, tổ chức, hướng dẫn các cơ sở y tế quận/ huyện trên địa bàn thành phố Cần Thơ thực hiện Kế hoạch này.

- Làm đầu mối, phối hợp với các Phòng chức năng của Sở, các đơn vị có liên quan xây dựng kế hoạch chi tiết thực hiện triển khai kế hoạch, báo cáo lãnh đạo Sở Y tế xem xét, phê duyệt và tổ chức các hoạt động sau khi được phê duyệt theo chức năng, nhiệm vụ được giao; tổ chức kiểm tra, đánh giá tiến độ thực hiện kế hoạch và tổng hợp báo cáo kết quả thực hiện Kế hoạch.

2.2. Phòng Nghiệp vụ Y

- Phối hợp với Phòng Nghiệp vụ Dược và các đơn vị trực thuộc tổ chức thực hiện, kiểm tra, giám sát hướng dẫn các cơ sở khám chữa, bệnh về việc thực hiện kế hoạch theo qui định của pháp luật liên quan đến kê đơn thuốc.

2.3. Phòng Thanh tra Sở Y tế

- Chủ trì phối hợp với Phòng Nghiệp vụ Dược, Nghiệp vụ Y, Quản lý hành nghề Y Dược và Phòng Y tế quận/huyện của thành phố triển khai công tác thanh tra việc thực hiện quy định của pháp luật về kê đơn và bán thuốc kê đơn.

2.4. Phòng kế hoạch – Tài chính

- Chủ trì phối hợp với Phòng Nghiệp vụ Dược và các đơn vị có liên quan cân đối, bố trí nguồn kinh phí, hướng dẫn hoạt động tài chính của kế hoạch.

2.5. Trung tâm truyền thông giáo dục sức khỏe

- Xây dựng kế hoạch truyền thông nhằm tuyên truyền, phổ biến giáo dục, nâng cao nhận thức của cán bộ y tế và người dân về sử dụng thuốc an toàn, hợp lý.

- Tuyên truyền cho người dân về tác hại và hậu quả của việc sử dụng thuốc kháng sinh không theo đơn, lợi ích mang lại khi khám bệnh tại các cơ sở khám, chữa bệnh.

- Tuyên truyền về tính cấp thiết, mục đích và ý nghĩa của Kế hoạch này.

2.6. Các trung tâm Y tế quận/huyện, các bệnh viện

- Căn cứ vào Kế hoạch triển khai triển khai thực hiện

2.7. Hội Dược học và Hội Y học thành phố Cần Thơ

- Phối hợp Phòng Nghiệp vụ Dược và Phòng Nghiệp vụ Y triển khai thực hiện Kế hoạch thông qua chương trình phối hợp hành động trong phạm vi, chức năng nhiệm vụ phù hợp.

2.8. Các cơ sở khám chữa bệnh

- Giám đốc các bệnh viện, các Trung tâm Y tế phối hợp phòng y tế trên địa bàn có trách nhiệm chỉ đạo, kiểm tra, giám sát việc thực hiện quy định của

pháp luật về kê đơn thuốc trong điều trị ngoại trú và bán thuốc kê đơn tại đơn vị mình, phối hợp với Sở Y tế trong việc triển khai thực hiện Kế hoạch.

2.9. Các cơ sở bán lẻ thuốc

- Tuân thủ việc thực hiện quy định về bán thuốc kê đơn đặc biệt là bán thuốc kháng sinh phải có đơn thuốc.

- Tích cực phối hợp, tham gia khi triển khai thực hiện Kế hoạch “Tăng cường kiểm soát kê đơn và bán thuốc kê đơn” của Sở Y tế.

Trên đây là Kế hoạch triển khai, thực hiện Đề án “Tăng cường kiểm soát kê đơn và bán thuốc kê đơn giai đoạn 2017-2020” của Bộ Y tế. Yêu cầu các phòng, ban, cơ quan liên quan, Trung tâm y tế và các đơn vị khám chữa bệnh trực thuộc triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- UBND thành phố;
- UBND quận/huyện;
- Sở Tài chính;
- Sở Công thương;
- Sở Thông tin truyền thông;
- Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn;
- Đài PTTH Cần Thơ;
- Báo Cần Thơ;
- Hội Y, Dược;
- BGĐ Sở;
- Các phòng chức năng của Sở;
- Các đơn vị trực thuộc;
- Phòng Y tế quận/huyện;
- Lưu VT, NVD.

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Cao Minh Chu